

Beslutningsforslag nr. B 107. Fremsat den 11. marts 2003 af Søren Søndergaard (EL) og Line Barfod (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod våbentransporter

Folketinget pålægger regeringen senest den 1. november 2003 at fremsætte forslag til lov om forbud mod våbentransporter til krigsførende lande og konfliktområder.

I. Lovforslaget udformes således, at det enten i et bilag eller i et udkast til bekendtgørelse udfærdiget i medfør af loven indeholder en nærmere opregning af de våben og den form for krigsmateriel, hvorom der skal indføres forbud mod transport. I den forbindelse kan den tyske lovgivning med tilhørende lister tjene som forbillede, idet det dog understreges, at også reservedele med henblik på brug i våben samt materiel, der alene anvendes til fremstilling og vedligeholdelse af våben, bør være omfattet.

II. Lovforslaget skal indeholde en bemyndigelse til regeringen, hvorefter denne kan give forhåndsgodkendelser til rederier, der ansøger herom med henblik på transporter mellem bestemte lande under nærmere angivne vilkår.

III. Lovforslaget skal indeholde en bemyndigelse til regeringen med henblik på udfærdigelse af bekendtgørelser om, hvilke områder der betragtes som krigsførende eller konfliktområder.

IV. Lovforslaget skal indeholde bestemmelser om, at alene forsætlige overtrædelser er strafbare, og at der ikke indføres forpligtelser til undersøgelse af containere m.v. i tilfælde, hvor den ansvarlige transportør ikke har haft grundlag for mistanke om, at transporten vedrører våben eller krigsmateriel.

Bemærkninger til forslaget

Efter § 6 i lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lov-bekendtgørelse nr. 67 af 26. januar 2000, er det forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre:

1. Våben af enhver art med undtagelse af jagtvåben,
2. ammunition med undtagelse af ammunition til jagtvåben,
3. materiel til land-, sø- eller luftkrig,
4. maskiner, instrumenter, apparater og andre produktionsmidler, der overvejende anvendes til fremstilling eller vedligeholdelse af våben, ammunition eller krigsmateriel, samt dele og tilbehør til sådanne produktionsmidler,
5. eksplosivstoffer, der er omfattet af forbuddet i § 1.

Bestemmelsen i våbenloven er administreret således, at tilladelsen kun gives, hvis det land, hvortil eksporten ønskes, ikke befinder sig i krig eller i et uroområde.

Baggrunden for våbenlovens bestemmelser er selv-sagt, at man ikke fra dansk side ønsker at bidrage til krigsførendes forsyning med våben, hvorved bemærkes, at De Forenede Nationers pagt i princippet har gjort brug af krig til løsning af internationale konflikter ulovlig.

Imidlertid vil et dansk bidrag til våbenforsyninger i høj grad kunne bestå i transport af våben fra tredjelande til krigsområder. De samme reale grunde taler derfor for, at den form for dansk medvirken i samme omfang bør være forbudt som eksport fra Danmark. Især når henses til Danmarks store handelsflåde, vil et forbud alene mod egenproducerede våben kunne virke mindre rimeligt, hvis enhver medvirken til eksport af våben i øvrigt er tilladt.

Et sådant forbud vil i øvrigt falde i god tråd med danske bestræbelser inden for De Forenede Nationer med henblik på en begrænsning af fabrikation og handel med konventionelle våben.

For at kunne udvide transportforbuddet i overensstemmelse med den praksis, der gælder vedrørende tilladelse til eksport fra Danmark, bør transport imidlertid også forbydes til uroområder. For at undgå, at

redere m.v. risikerer at stå over for tvivlsomme spørgsmål om, hvorvidt et område kan karakteriseres således, foreslås det, at regeringen kan beslutte en karakteristik af et sådant område i bekendtgørelsesform.

Der kan naturligvis være tilfælde, hvor det bør anses for helt legalt at transportere våben fra et udland til et andet. Der tænkes her på tilfælde, hvor et land, der er i en forsvarsalliance med Danmark, er krigsførende i overensstemmelse med Atlantpagtens bestemmelser. I så tilfælde bør loven ændres, eller man vil kunne overveje at indføre en hjemmel for regeringen til administrativt at give tilladelse til sådanne transporter.

Det bør desuden klargøres, hvilke typer af våben og krigsmateriel der skal være omfattet af godkendelsesordningen. Lovforslaget kan i denne henseende følge principperne i den tyske lovgivning. Dette vil lette administrationen.

Idet enhver våbentransport på danske skibe kræver godkendelse, kan en godkendelse dog gives i forvejen til et ansøgende rederi med henblik på transporter mellem nærmere angivne lande. Hensigten med en liste over lande, der er krigsførende, eller konfliktområder, er at undgå overflødige ansøgninger og overflødig administration. Imidlertid kan det jo være vanskeligt, også under hensyn til ændringer i forholdene, at have en liste, der med sikkerhed omfatter alle lande, der bør være omfattet, og der foreslås således indført en principiel godkendelsesordning.

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af B 192 fra Folketingsåret 2000-01, jf. Folketingstidende 2000-01, tillæg A s. 7016 og forhandlingerne s. 8499, der var en revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 80 fra folketingsåret 1986-87, jf. Folketingstidende 1986-87, tillæg A sp. 2787, tillæg B sp. 2121, tillæg C sp. 673 samt forhandlingerne sp. 4995, 7809 og 11873.

Under debatten af B 80 fra folketingsåret 1986-87 blev det fremhævet, at den moderne containertrafik umuliggør et ansvar for våbentransporter, hvorfor containertrafikken simpelt hen vil gå i stå. Hensigten med forslaget er således også, at ansvaret alene skal gælde forsætlige handlinger.

Skriftlig fremsættelse

Søren Søndergaard (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod våbentransporter.

(Beslutningsforslag nr. B 107).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.